

Na osnovu člana 39. stav 1. i člana 51. stav 3. Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), federalni ministar prostornog uređenja i okoliša donosi

PRAVILNIK

O USPOSTAVLJANJU I UPRAVLJANJU INFORMACIONIM SISTEMOM ZA ZAŠTITU PRIRODE I VRŠENJE MONITORINGA

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se uspostavljanje i upravljanje Informacionim sistemom za zaštitu prirode i vršenje monitoringa, te praćenje, prikupljanje, registriranje i analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode i mjerama poduzetim od organa uprave, privrednih društava i drugih organizacija.

Informacionim sistemom iz stava 1. ovog člana vrši se formiranje, klasifikovanje, održavanje i prezentacija opisnih, numeričkih i prostornih baza podataka o stanju i korištenju prirode.

Član 2.

U smislu ovog pravilnika slijedeći izrazi znače:

"praćenje stanja prirode" - kontinuirani monitoring stanja prirode;

"prikupljanje podataka o stanju i korištenju prirode" - prikupljanje relevantnih podataka od naučnih i stručnih institucija;

"registriranje podataka o stanju i korištenju prirode" - evidentiranje podataka o stanju i korištenju prirode;

"inventarizacija" - utvrđivanje diverziteta vrsta/staništa/ ekosistema/pejzaža;

"analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode" - izučavanje postojeće literature i razmjena informacija sa naučnim i stručnim institucijama koje se bave proučavanjem prirode i stanja u njoj, obrada svih prikupljenih podataka, činjenica i informacija te izvođenje zaključaka o trenutnom stanju i korištenju prirode;

"poduzete mjere od strane organa uprave i privrednih društava" - mjere koje su organi uprave i privredna društva poduzeli u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o zaštiti prirode.

Član 3.

U okviru informacionog sistema Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu:Ministarstvo) uspostavlja se informacioni sistem za zaštitu prirode i vršenje monitoringa (u daljnjem tekstu:informacioni sistem) u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima i obavezama.

Član 4.

Ministarstvo obrađuje i objedinjuje prikupljene podatke o stanju prirode, izrađuje izvještaj i vodi baze podataka.

Član 5.

Ministarstvo organizira praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Praćenje stanja očuvanosti prirode obuhvata:

1) praćenje i ocjenu stanja bioloških svojti, njihovih staništa, stanišnih tipova, ekološki značajnih područja, ekoloških sistema, te tipova krajolika;

2) praćenje stanja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Član 6.

Ministarstvo je dužno uspostaviti bazu podataka za područje Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) koja obuhvata informacije o: biološkim svojstama sa njihovim arealima, staništima i

stanišnim tipovima, ekološkim sistemima i tipovima krajolika (uključujući geološke podatke, kao i podatke o karakteristikama vode, zemljišta, zraka i elemenata klime) sa ocjenom njihovih stanja.

Član 7.

Baza podataka se uspostavlja po osnovu sljedećih obaveznih setova informacija:

1) lista i stanje populacija biljnih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:

- federalne crvene liste,
- internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Natura 2000, Emerald)

2) lista i stanje populacija životinjskih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:

- federalne crvene liste,
- internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Bird Directive, Natura 2000, Emerald)

3) lista i stanje ekosistema na staništima na teritoriji Federacije sa podbazom:

- ekosistema na relevantnim staništima Aneksa I Habitat Directive

4) lista i stanje specifičnih pejzaža na teritoriji Federacije

5) lista i stanje zaštićenih područja na teritoriji Federacije

6) lista i stanje područja od interesa zajednice za budući režim zaštite na teritoriji Federacije.

Član 8.

Obavezni parametri monitoringa iz tač. 1., i 2. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate populacija
- 2) površina područja koje zauzimaju pojedine populacije
- 3) praćenje stanja brojnosti populacija
- 4) praćenje stanja očuvanosti populacija
- 5) praćenje mogućnosti koridora sa drugim populacijama iste vrste
- 6) praćenje promjena ekoloških faktora na staništima različitih populacija
- 7) konzervacijski status vrste prema crvenoj listi
- 8) internacionalni konzervacijski status vrste.

Član 9.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 3. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina područja koje zauzima ekosistem
- 3) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora
- 4) utvrđivanje i praćenje razine biodiverziteta unutar ekosistema
- 5) praćenje očuvanosti zajednica
- 6) praćenje promjena u biocenološkom sastavu zajednica
- 7) praćenje indikatora stanja zajednica
- 8) praćenje općeg stanja ekosistema
- 9) praćenje promjena površine ekosistema
- 10) internacionalni konzervacioni status.

Član 10.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 4. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) praćenje sastava i strukture prisutnih ekosistema
- 3) praćenje promjena ekoloških faktora krajolika metodom bioindikacije
- 4) praćenje općeg stanja prisutnih ekosistema
- 5) praćenje promjena površine pojedinih ekosistema u krajoliku.

Član 11.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 5. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
 - 2) površina koju zauzima zaštićeno područje
 - 3) praćenje granica zaštićenog područja
 - 4) praćenje dozvoljenih aktivnosti za pojedine zone
 - 5) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora u pojedinim zonama
 - 6) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
 - 7) praćenje provođenja mjera zaštite.
- Parametri monitoringa zaštićenih područja Federacije su dio nacionalne CDDA baze.

Član 12.

Obavezni parametri monitoringa iz tačke 6. člana 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina koju zauzima područje od interesa zajednice
- 3) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
- 4) praćenje svih vrsta antropogenih aktivnosti.

Član 13.

Monitoring stanja vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice se vrši nakon:

- 1) inventarizacije pojedinih kategorija ovog stava
- 2) izrade federalnih crvenih listi.

Ministarstvo je dužno nakon izvršene inventarizacije pojedinih kategorija iz stava 1. i izrade federalnih crvenih listi, uspostaviti baze podataka u skladu sa članom 6. ovog pravilnika.

Član 14.

Podaci o stanju vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice nakon inventarizacije i izrade federalnih crvenih listi se mogu sticati kroz:

- 1) rezultate naučnih istraživanja
- 2) rezultate ciljane valorizacije prirodnih vrijednosti područja
- 3) studije uticaja na okoliš
- 4) izvještaje kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove okoliša
- 5) izvještaje nadležnih federalnih i kantonalnih institucija
- 6) rad nevladinih organizacija.

Član 15.

Ministarstvo je dužno obezbijediti izradu GIS mapa za areale zaštićenih područja i vrsta sa utvrđenim konzervacionim statusom.

Član 16.

Ministarstvo je dužno uspostaviti jedinstvenu bazu literaturnih florističkih, faunističkih i ekoloških izvora podataka.

Baza podataka iz stava 1. ovog člana obuhvata i sve postojeće i dostupne informacije (pregledi, studije, zbirke, publikacije i znanje stručnjaka) raspoložive u digitalnoj formi.

Član 17.

Ministarstvo je dužno alarmirati organe uprave i naučnu javnost u slučaju da su rezultati monitoringa u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Član 18.

Ministarstvo, kantonalna ministarstva nadležna za poslove okoliša, kantonalni zavodi za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, javne ustanove koje upravljaju zaštićenim prirodnim vrijednostima dužni su osigurati javnost podataka u vezi zaštite prirode u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/01).

Član 19.

Nadležni organi i pravne osobe iz člana 18. ovog pravilnika dužni su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu prirode i u slučaju oštećenja prirode dužni su o tome informirati javnost sa uputstvima o postupanju radi njene zaštite i očuvanja. U slučaju neposredne opasnosti prirodi i zdravlju ljudi javnost se izvještava o preduzimanju potrebnih mjera i radnji u cilju sprječavanja ili ublažavanja šteta koje bi mogle proisteći iz te opasnosti.

Informacije moraju biti pravovremene i istinite.

Član 20.

Nadležni organi dužni su sredstvima javnog informisanja na njihov zahtjev pružiti informacije o stanju prirode, o obavljanju poslova zaštite, te omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.

Informacije o stanju zaštite prirode daju se, u pravilu, u pisanom obliku.

Član 21.

Podaci o praćenju stanja očuvanosti prirode, a posebno zaštićenih prirodnih vrijednosti čuvaju se u Ministarstvu.

Član 22.

Svako ima pravo u za to određeno vrijeme i pod nadzorom službenika Ministarstva obaviti uvid u podatke kojima raspolaže Ministarstvo, te iz podataka dobiti izvode, ispile ili kopije.

Uvid u dokumentaciju i podatke Ministarstvo može ograničiti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/01).

Član 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".